

Vaistojousen ostaminen -opas

SJML koulutusmateriaali
jousimetsastys.fi

Versio 1.1

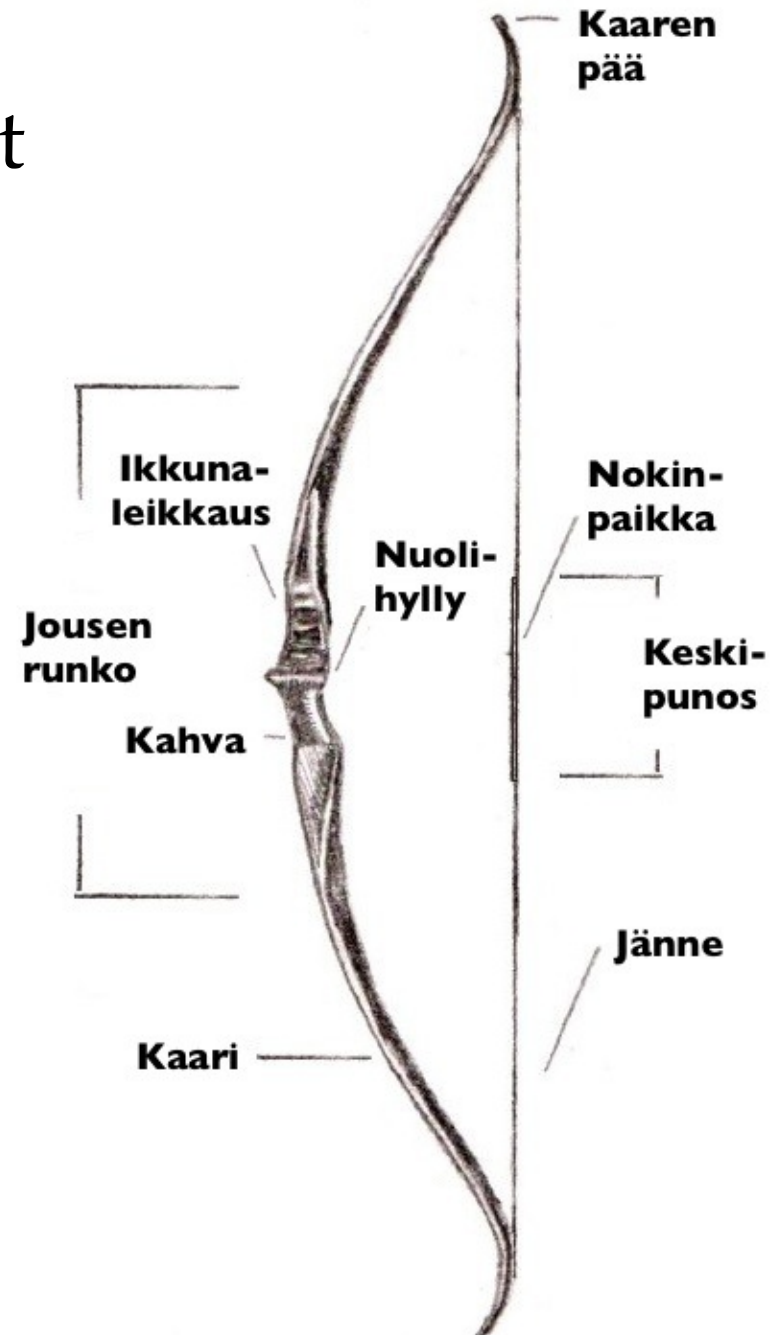
Ensimmäisen vaistojousen ostaminen

- Onneksi olkoon päätöksestäsi aloittaa uusi, hieno harrastus!
- Toivomme sinun perehtyvän muutamaaan tärkeään asiaan ennen ostosta, jotta harrastuksesi lähtisi varusteiden puolesta parhaalla mahdollisella tavalla käyntiin.
- Toivomme lisäksi, että tämä materiaali auttaa sinua vähentämään mahdollisia 'oppirahoja' minimiin.
- Esityksen lopussa on paperi, johon voit kirjata omat tärkeät mittasi sekä kauppalista ensimmäistä ostostasi varten.

Vaistojousen osat

Huomioitavia asioita

- Pakko tietää
 1. Dominoiva silmä
 2. Vetopituus (ampujan ja jousen)
 3. Jousen jäykkyys
- Hyvä ottaa huomioon (4.)
 - Pitkä- vai vastakaarijousi
 - Oikea nuolikaliiperi
 - Nuoliin luonnonsulat
 - Kahvan muoto
 - Jousen pituus
 - Yksi- vai moniosainen jousi
 - Tähtäin?

1. Dominoiva silmä

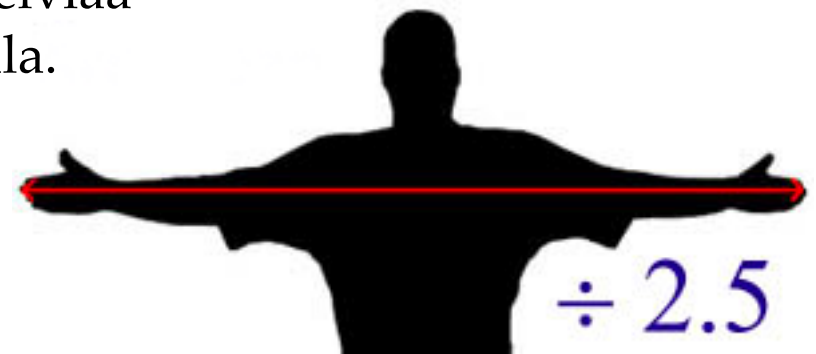
- Tämä on **tärkein asia selvittää**, aivan ensimmäiseksi!
- Se, kumpi silmä sinulla on dominoiva eli vahvempi **määrittelee kummankätisen jousen ostat**.
- Tällä ominaisuudella **ei ole mitään tekemistä** sen kanssa kirjoitatko oikealla vai vasemmalla kädellä.
- Testaa silmäisyys näin seuraavalla tavalla
 1. Suorista kädet ja muodosta kämmenillä pieni aukko (ks. kuva).
 2. Pidä molempia silmät auki. Katso aukon läpi jotain kohdetta.
 3. Sulje vasen silmä. Jos kohde näkyy edelleen, on oikea silmäsi dominoiva. Jos käsi ilmestyi kohteen eteen, on vasen silmä dominoiva.
 4. Varmista testi toistamalla kohdat 1 ja 2 ja sulkemalla oikea silmäsi.
- Kirjaa tulos muistiin.

2. Vetopituus

- Toiseksi tärkein asia josta ostettaessa on juuri sinulle oikea vetopituus.
- Vetopituuden peruslähtökohta voidaan määrittää esim. näin:
 - mittaa *kurkottamatta* avattu sylin mitta, *tuumina* (ks. kuva)
 - jaa tulos luvulla 2.5 ja saat karkean arvauksen vetopituudestasi
 - esim. $180 \text{ cm} / 2.54 / 2.5 = 28.5$ tuuman vetopituus
- Tarkemmin oikea vetopituus selviää mittanuolella ja kevyellä jousella.

3. Vetojäykkyys

- Jousen tulee olla miellyttävä jännittää, vetää vireeseen.
- Liian jäykkä jousi edistää tekniikkavirheitä ja rasitusvammoja.
- Vaikka suurempi vetojäykkyys lisääkin nuolen nopeutta, tärkeämpää on ongelmaton ammunta ja osuman tarkkuus.
- Jousien vetojäykkyys ilmoitetaan tyypillisesti 28" vetopituudella, esim 45# @28" (lue: 45 paunaa 28 tuuman vetopituudella).

4. Huomioon otettavia asioita, osa 1

- Pitkä- vai vastakaarijousi
 - Vastakaarijousi on yleensä pehmeämpi vetää vireeseen ja ampua.
- Oikea nuolikaliiperi
 - Koska etenkin puisissa pitkä- ja vastakaarijousissa nuoli ei lähde suoraan janteen iskulinjan suuntaisesti vaan joutuu lähtiessä 'kiertämään' jousen runkoa, on riittävän/ sopivan notkean nuolikaliiperin löytäminen ensiarvoisen tärkeää.
 - Liian jäykkä nuoli ei voi ohittaa jousen runkoa oikein!
- Nuoliin luonnonsulat
 - Suoraan ikkunaleikkaukselta ammuttaessa toimii ainoastaan luonnonsulalla sulitettu nuoli.
- Kahvan muoto
 - Kahvan tulisi sopia käteen ja olla ampuessa huomaamaton.

4. Huomioon otettavia asioita, osa 2

- Jousen pituus
 - Jousen pituus mitataan ilman jännettä olevan jousen kaaren kärjestä toiseen ja ilmaistaan tuumina, esim. 62".
 - Suositeltava mitta ensimmäiseksi jouseksi on 58"-62", jos vetopituutesi on noin 28".
 - Lyhyt jousi on haastavampi ja epävakaampi ampua.
- Yksi- vai moniosainen jousi
 - Moniosaiset (take-down) jouset vievät kuljetettaessa vähemmän tilaa ja niihin voi vaihtaa jäykemmät lavat voimien lisääntyessä.
- Tähtäin?
 - Kannattaa muistaa, että pitkä- tai vastakaarijouseenkin voi asentaa tähtäimen, jos ampuminen ilman tähtäintä tuntuu liian haastavalta.

Lisävarusteet

- Ampumahanska tai sormiläppä
- Rannesuoja
- Nuoliteline tai -viini
- Jousen viritinjänne
- Jännevaha
- Jousilaukku
- Nokinpaikkapihdit,
nokinpaikkamerkkejä
- Jännevälimitta
- Varajänne
- Paunamittari
- Keskipunoslaite
- Nuolten sulituslaite

Henkilökohtaiset mitat

Nimi

Päivämäärä

Silmäisyys

☐ oikea

☐ vasen

Vetopituus

_____ tuumaa

Vetojäykkyys

_____ paunaa

Kauppalista

- ☐ Jousi
- ☐ Nuolet
- ☐ Ampumahanska tai -läppä
- ☐ Kärjet
- ☐ Nuoliteline tai -viini
- ☐ Jousen viritinjänne
- ☐ Jousilaukku
- ☐ Rannesuoja
- ☐ Jännevaha
- ☐ Ampumatausta
- ☐ Jännevälimitta
- ☐ Nokinpaikkapihdit
- ☐ Nokinpaikkamerkkejä
- ☐ Varajänne
- ☐ Keskipunoslaite
- ☐ Paunamittari
- ☐ Sulituslaite

Tekijät, lähteet

- Teksti
 - Ari Kontiainen, Arto Sillanpää
- Versiohistoria
 - 1.0, 10.9.2009, Ensimmäinen versio
 - 1.1, 5.6.2018, Ulkoasumuutoksia
- Lähteet
 - <http://library.thinkquest.org/27344/media/recurvedbow.jpg>
 - California Archery, <http://www.archeryweb.com/archery/eyedom.htm>
 - Hunter's Friend, <http://www.huntersfriend.com/draw-length-weight.htm>
 - Cabela's, <http://www.cabelas.com>

